

Ježiš prichádza!

Modlitba: Pane Ježišu, ďakujeme Ti za tento čas milosti, ďakujeme Ti, že Ty si prišiel a neustále prichádzaš k nám, ujmí sa nás Pane, veď nás ako náš Pastier, uč nás ako náš Učiteľ, vdýchni do nás svojho Ducha, aby sme DNES počuli Tvoj hlas, aby si DNES prišiel k nám a zostal s nami. Prosíme Ťa o to na mocný príhovor Tvojej Matky Márie a na príhovor bl. Márie Celesty. Amen.

V tomto čase adventu, ktorý už vrcholí, si pripomíname a intenzívne prežívame očakávanie na príchod nášho Spasiteľa Ježiša Krista. Vieme, že advent je nielen spomienkou na Ježišovo vtelenie a narodenie, čiže na jeho prvý príchod, ale tiež nesie pečať očakávania a túžby na druhý Kristov príchod, ktorý sa uskutoční na konci sveta, pre mnohých z nás to bude moment našej vlastnej smrti, keď Pán splní svoje slovo prisľúbenia: „Zasa prídem a vezmem si vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja.“¹ Téma nášho dnešného stretnutia je: Ježiš prichádza! Ježiš nielen prišiel, príde - ale prichádza!

Ktosi raz povedal: Čo z toho, že Ježiš už raz prišiel, ak ho dnes neprijmeš! Aký má zmysel, že sa Ježiš kedysi narodil – ak sa nenarodí dnes v Tebe. Čo z toho, že je Ti ponúkaný nádherný dar, ak ho neprijmeš!

Veľký učiteľ Cirkvi sv. Bernard hovorí o troch Kristových príchodoch. Túto jeho homíliu čítame v stredu v prvý adventný týždeň v posvätnom čítaní.

Sv. Bernard píše: „Poznáme trojaký Pánov príchod. Tretí je prostredný medzi nimi. Tamtie dva sú viditeľné, tento nie. Pri prvom sa dal vidieť na zemi a žil s ľuďmi. Pri poslednom „každé telo uvidí spásu nášho Boha“ a „uvidia, koho prebodli“. Prostredný príchod je tajomný; pri ňom ho uvidia len vyvolení vo svojom vnútri a budú spasení. Pri prvom príchode prišiel slabý v tele, pri tomto prostrednom prichádza mocný v duchu a pri poslednom príde v sláve a velebe.

Tento prostredný príchod je ako cesta, po ktorej sa dá prejsť od prvého k poslednému: pri prvom bol Kristus našim vykúpením, pri poslednom sa zjaví ako náš život a v tomto je náš pokoj a naša potecha.

Ale aby si azda niekto nemyslel, že sú to výmysly, čo hovoríme o tomto prostrednom príchode, počujte jeho samého: „Kto ma miluje, bude zachovávať moje slová a môj Otec ho bude milovať a prideme k nemu.“ ... Ak budeš takto zachovávať Božie slovo, aj ono bezpochyby zachová teba. Lebo k tebe príde Syn s Otcom, príde veľký Prorok, ktorý obnoví Jeruzalem a všetko pretvorí.“²

Teda sv. Bernard nám hovorí, že Ježišov príchod nie je len minulosťou, nie len budúcnosťou, ale on sa uskutočňuje DNES v našej každodennosti, v našej prítomnosti!

Pán prichádza k nám dnes, prichádza v každej chvíli vo svojom Slove, prichádza v Duchu Svätom. Tento tretí – prostredný Pánov príchod sa uskutočňuje neustále, trvá neustále. Prečo sa s ním niekedy míňame? Prečo si niekedy nedokážeme všimnúť, postrehnúť jeho jemnú, nevtieravú prítomnosť? Možno aj preto, že my nie sme prítomní v našej prítomnej každodennosti. Buď nás to ťahá do neustáleho pretriasania toho, čo bolo, alebo sňujeme naše plány do budúcnosti, ako by to mohlo byť a ako by to malo byť. A Boh prichádza teraz, práve teraz v túto chvíľu. Naším najväčším omylom je nežiť prítomný okamih. A tak vtedy nie sme tam, kde máme byť, nie sme tam, kde je Boh – prítomný.

Len v prítomnosti sa môžeš stretnúť s Bohom. On nevolá tých, čo sa srdcom túlajú vo včerajšku alebo v zajtrajších krajinách za obzorom, ale tých ktorí s otvoreným srdcom vytrvávajú pri svojich sieťach. Ako poznáš, že Boh ťa volá? Buď, kde si. Rob, čo robíš. A srdce ti napovie.³

¹ Jn 14, 3

² Z Rečí svätého opáta Bernarda

(Sermo 5 in Adventu Domini, 1-3: Opera omnia, Edit. cisterc. 4 [1966], 188-190)

³ Štěpán Smolen, Buď, kde jsi, s. 25

Buďme teda prítomní tam, kde sme a majme srdce otvorené, lebo on práve tam prichádza, tam sa s nami chce stretnúť. Pripomeňme si Pannu Máriu a udalosť zvestovania v Nazarete, pripomeňme si povolanie prvých učeníkov, povolanie Matúša, návštevu Ježiša v dome Marty a Márie. Títo ľudia žili svoj každodenný život s otvoreným srdcom, a preto boli schopní prijať Pána, ktorý k nim prišiel. Nemuseli, tak ako ani my nemusíme hľadať výnimočné podmienky, výnimočné miesta, situácie. Nie! Pán prichádza práve vo všednosti našej každodennosti, tam je s nami, tam ku nám hovorí, tam nám dáva svoje milosti a svoju pomoc!

Jedno z dôležitých slov, ktoré nám zanechala bl. Mária Celesta je aj toto slovo, keď sama hľadala a pýtala sa, čo je dôležité, aby dobre prežila život. V autobiografii píše:

*Dal si mi porozumieť, že najdôležitejšie v duchovnom živote je zotrvať v tvojej Božej prítomnosti, myslieť iba na teba, usilovať sa len o teba, nehľadať, ani netúžiť po ničom inom iba po tebe, jediný Poklad duše.*⁴

Bl. Matka Celesta hovorí, že najdôležitejšie v našom živote je zotrvať v Božej prítomnosti so srdcom zameraným na Neho! Teda žiť prítomný okamih, prijímať milosť prítomnej chvíle so srdcom upriameným na Ježiša, on má byť v centre všetkého! A to je možné iba vtedy, ak sme aj my „prítomní“. Ježiš nielen raz prišiel a príde, ale prichádza k nám neustále – ako to povedal sv. Bernard! Prichádza k nám každý deň, v každej chvíli, situácii. Ak ho nevidíme, nevnímame jeho prítomnosť, problém je, že naše srdce je otupené, necitlivé, uspané a zamerané na veci, ľudí, seba...

Pamätajme, že v rukách máme iba prítomnú chvíľu. Je to jediný priestor našej reality. Prítomný okamih sa nám javí ako bohatstvo milosti, pretože je okamihom, v ktorom je prítomný Boh: Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta! Boh je večná prítomnosť. Musíme byť presvedčení, že každý okamih je plný Božej prítomnosti. Namiesto toho, aby sme sa neustále premietali do minulosti alebo do budúcnosti, treba sa nám naučiť prežívať každú chvíľku ako okamih v ktorom sa nám Boh dáva, a ak je on s nami, nič nám nechýba. Pochopenie milosti prítomného okamihu z kresťanskej perspektívy veľmi oslobodzuje. Aj keby celá naša minulosť bola hotové nešťastie, aj keby sa nám budúcnosť videla bez východiska, cez úkon viery a odovzdanosti sa teraz môžem spojiť s Bohom. S Bohom, ktorému patrí moja minulosť, prítomnosť i budúcnosť.⁵

Žiť v prítomnosti znamená každý deň sa rozhodovať žiť s Bohom a pre Boha, dnes sa rozhodnúť vstať a vrátiť sa k Otcovi, dnes sa rozhodnúť počúvať jeho hlas a dovoliť mu, aby ma viedol, dnes prijať Ježiša, ktorý sa chce narodiť vo mne! O mojej večnosti, o mojom zajtrajšku sa rozhodujem teraz, dnes! Iba dnes tak naozaj môžem milovať, pretože iba dnes sa môžem rozhodnúť pre lásku. Či budem milovať aj zajtra, to záleží, či sa aj zajtra rozhodnem pre lásku. Sv. Terezka povedala: „Na lásku k tebe, Ježišu, mám iba dnešný deň...“⁶ Iba dnešný deň! Iba dnešný deň môžem milovať! Ako inak by sme preživali aj napr. tento deň, keby sme vedeli, že toto je posledný deň, jediný deň keď mám milovať, keď môžem preukázať lásku, keď sa môžem zmieriť, odpustiť, preukázať dobro... Ak nežijeme takpovediac v „mentalite milosti dnešného dňa“, pomedzi prsty nám uteká veľa, veľmi veľa milostí, času, darov, ktoré nevyužitú padajú na zem, a nemôžu priniesť úrodu...

Žiť prítomný okamih naplno, je zvlášť dôležité, keď prechádzame rôznym utrpením. Sami máme tú skúsenosť, že už len naše samotné predstavy a myšlienky, plné obáv, strachu sú veľkým utrpením. A v skutočnosti naše utrpenie je oveľa znesiteľnejšie, ako naše neznesiteľné predstavy a strachy. Pán to vie, a preto nám hovorí, aby sme si všímali nebeské vtáky a poľné byliny, ak Boh sa o nich stará, či sa nepostarajú aj o nás – svoje deti?⁷ „Nebud'te ustarostení o zajtrajšok; zajtrajší deň sa postará sám o seba. Každý deň má dosť svojho trápenia.“ (Mt 6, 34) Skúsme prijať toto zásadné Ježišovo poučenie a nepridávajme k námahe dnešného dňa, ktorej je už aj tak dosť (a na ktorú nám Pán dáva svoju milosť a pomoc), ešte tú včerajšiu

⁴ Autobiografia, s. 61

⁵ J. Philippe, Vnútoraná sloboda, por. s. 77

⁶ Sv. Terézia z Lisieux, Báseň 5

⁷ Por. Mt 6, 25- 33

a zajtrajšiu. Aby sme zvládli náš život a nekráčali ním ubití, musíme sa učiť niest' dnešné ťažkosti, minulosť odovzdať Božiemu milosrdenstvu a budúcnosť zveriť Božej Prozreteľnosti.⁸

V knihe: Svetlo sveta⁹, dnes už emeritný pápež Benedikt XVI, v rozhovore s novinárom Petrom Seewaldom povedal jedno veľmi osobné vyznanie, ktoré svedčí o jeho dôvere a odovzdanosti do Božích rúk: „Pre celý môj život sú veľmi dôležité Pánove slová: „Nestarajte sa o zajtrajšok, každý deň má dosť svojho trápenia“.

Spomeňme si, že aj Ježiš v modlitbe Otče náš, nás učí žiť prítomný okamih, keď chce, aby sme každý deň prosili nášho nebeského Otca: „chlieb náš každodenný daj nám dnes.“

Prosba o chlieb pre dnešný deň vnáša do nášho srdca veľa pokoja, ale na druhej strane, môže nás aj znepokojovať. Keď hovorím: chlieb nám daj nám dnes, tak hovorím Otcovi, že sa nebudem strachovať o zajtrajšok. Evanjelista Matúš v tej istej kapitole zaznamenal Ježišove slová: „Nebud'te ustarostení o svoj život, čo budete jesť... Váš nebeský Otec predsa vie, že toto všetko potrebujete“ (Mt 6, 25 – 34) Ježiš hovorí aj mne do mojej konkrétnej situácie: Nebud' ustarostený! Ako veľmi to potrebujeme znova počuť!

V knihe Exodus¹⁰ čítame výstrahu, aby sme sa neznepokojovali chronicky. Izraelitom Boh dával každý deň chlieb z neba - mannu. Mali ju zbierať len pre svoju dennú potrebu. Nemali si ju zhromažďovať do zásoby (okrem dňa pred sobotou – dňom odpočinku si nazberali dvojnásobné množstvo). Ale boli takí, ktorí sa chceli zabezpečiť aj na zajtrajšok, ale vtedy (Ex 16, 20), napadli mannu červy a zapáchala. Prečo? Stalo sa to preto, lebo nedôverovali Bohu, akoby neverili, že On je lepším „kuchárom“ ako oni. Boh je väčším odborníkom na jedlo ako my! Izraeliti neverili, že Božie sýpky sú plné. Pokúšali sa pre každý prípad, zobrať svoj život do vlastných rúk. To, čo zhromažďujeme mimo Otca, mimo jeho prozreteľnosti, skôr či neskôr vyjde nazmar – zhnije to. Len v Bohu je všetko večné, zachovalé. Mimo neho, skôr či neskôr všetko vyjde nazmar, mimo neho nie je život, lebo On je život! Chrobáky sa množia aj v nás, a sú to: nedôvera, nezdravá potreba zabezpečenia, lakomstvo, obžerstvo, márnivosť, pýcha. Ak týmto „červíkom“ vytvoríme podmienky pre život, budú nás ničiť, a náš život bude „zahnívať“.

Ak prosíme o chlieb pre dnešok, a zajtra znova budeme prosiť o chlieb pre dnešok, čo hovoríme Bohu, o čo prosíme? Hovoríme, že mu dôverujeme, že sa mu odovzdávame, že sme pripravení prijímať jeho chlieb stále novým iným spôsobom. Boh je vždy nový, „čerstvý“. Každý deň sa otvárame pre Otca, ktorý nás bude stále prekvapovať fantáziou svojej lásky, vo svojom štedrom dávaní sa. Nemáme dôvod pre ustarostenosť!

Jednou z chorôb dneška je, že nedokážeme žiť pre dnešný deň, stále rozmyšľame, čo bolo včera, alebo sa strachujeme, čo bude zajtra. Slovo: DNES v modlitbe Otče náš, nás konfrontuje s otázkou:

Komu viac dôverujem? Otcovi, alebo vlastnej šikovnosti, vlastným zásobám? Dokážem žiť dnešný deň v slobode od prílišného strachu o zajtrajšok? Ak som ustarostený, nemám silu žiť dnešok, som zatvorený pre milosť, ktorú mi Otec dáva dnes - pre dnešný deň.¹¹

Aj bl. Matka Celesta nám s veľkou silou hovorí, že práve prežívanie nášho života, našej každodennosti s vedomím, že Boh je pri mne, že je so mnou, že On je vždy prítomný je našou cestou svätosti, čiže našou cestou k naplneniu nášho života a nášho poslania, aké máme tu na tejto zemi. V jej „duchovnom denníku“ Rozhovory duše s Ježišom čítame:

Ježišu, keď ťa človek stratí z pohľadu, hneď padá. Je bezpečný len vtedy, keď vo viere hľadá na teba, ktorý si vždy prítomný. Blažená prítomnosť! Toto je každodenný chlieb, o ktorý si nás učil prosiť každý deň večného Otca, aby sme mali život v tebe. Život, ktorý premení človeka utvoreného zo zeme na podobného anjelom, očistí ho z jeho minulých vín, osvieti ho, aby boli spravodlivé jeho prítomné činy, dá mu závdavok budúceho večného života, aby ešte ako pútnik začal zakúšať prvotiny večných dobier. Pohľad viery najskôr očistí dušu zo škvrn hriechu a potom jej dá ako pokrm samého Boha: „Panem nostrum quotidianum da nobis hodie“¹². Tak to je. Nech sa neklame žiadna duša, ktorá chce dôjsť k dokonalosti, že ju môže dosiahnuť na inej ceste než prostredníctvom vytrvalej bdelosti a pohľadu upriameného na svojho Boha prítomného v láske...

⁸ J. Philippe, Vnútoraná sloboda, por. s. 83

⁹ Benedikt XVI, Svetlo sveta, s. 80

¹⁰ Ex 16, 16- 22

¹¹ Krzysztof Wons, Otče náš

¹² Lk 11, 3: Chlieb náš každodenný daj nám každý deň.

Môj Bože, sprav vo svojej добрôte, aby ťa moja duša nikdy nestratila z očí!

Keď sa napoludnie zhromažďujeme na spoločnej modlitbe, na záver sa modlíme týmito slovami (majú ju aj bratia redemptoristi): „Bože, náš Otče, posilni našu vieru, že si uprostred nás a ostávaš s nami, o to ťa prosíme skrze Krista nášho Pána. Amen.“ Ako je veľmi dôležité, aby neochabla naša viera v Božiu neustálu prítomnosť – že je s nami a ostáva s nami!

Poznáme viac menej dejiny židovského národa, ako to čítame z kníh starého zákona. A tieto dejiny, nie sú len dávnym rozprávaním, sú aj o nás, sú o našom dnešnom putovaní, sú o našich rozhodnutiach. Všetko, čo je napísané vo Svätom písme je svetlom aj pre naše kráčanie, je pokrmom pre náš život!

Keď Izrael, Bohom vyvolený národ vyšiel z Egypta, vieme, že Pán ho viedol do zasľúbenej zeme. A toto putovanie Izraela trvalo 40 rokov. Biblia hovorí o tom, že to nebolo ľahké putovanie, ľud veľmi často strácal trpezlivosť, šomral, búril sa. Hoci už bol na slobode, stále mal mentalitu otroka. Fyzicky síce vyšiel z otroctva, ale vnútorne tento exodus pokračoval ešte 40 rokov. Keď sa povie exodus, myslíme na tú noc, keď Pán prešiel Egyptom a zahubil všetkých prvorođených Egypta a vynechal domy izraelitov, ktorých veraje dverí boli pomazané baránkovou krvou a vyviedol svojim mocným ramenom svoj ľud a previedol ho cez červené more. Áno, toto bol exodus, ale on pokračoval v ich ďalšom putovaní.

V knihe exodus v 17. kapitole čítame o takom jednom „výbuchu a vzbure“. Ľud je smädný a repce proti Mojžišovi: Načo si nás len vyviedol z Egypta?! Pán Mojžišovi prikázal, aby vzal svoju palicu a udrel na skalu, z ktorej vytečie voda. „Mojžiš urobil tak pred staršími Izraela. Potom nazval to miesto Massa a Meríba, lebo Izraeliti sa tam vadili a pokúšali Pána, keď vraveli: Je teda Pán medzi nami alebo nie?“¹³

Je Pán medzi nami alebo nie je? Toto bola kľúčová otázka pre Izraelitov počas celého ich putovania, a je to kľúčová otázka pre každého jedného z nás: Je Pán so mnou alebo nie je? Je Pán iba niekedy prítomný a potom už nie? Je Pán so mnou, keď sa mi dejú ťažké veci, keď ja, alebo moji drahí prechádzame chorobou, alebo utrpením? Si tu Pane? Alebo kde vlastne si? Si s nami, alebo si niekde nad nami? Si so mnou iba vtedy, keď som dobrý, keď som v kostole? Alebo si so mnou, aj keď pracujem, zabávam sa, spím?

A ako Boh odpovedal? Vieme. Odpovedal jediným Slovom, ktoré si vzalo našu ľudskú prirodzenosť, vzalo si naše telo, a stalo sa Bohom s nami – Emanuelom! Je teda Pán medzi nami alebo nie?

Boh v Ježišovi na túto otázku, neistotu ľudu odpovedal raz navždy, aby sme to mali jasné, keď skrze proroka Izaiáša ohlásil: „Pán sám vám dá znamenie: Hľa, panna počne a porodí Syna a dá mu meno Emanuel (čo znamená Boh s nami).“¹⁴ Ježiš je Boh s nami! Ježiš povedal: „Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“¹⁵

Ježiš je s nami, je prítomný v každom našom dni, avšak sme aj my s ním? Prežívame našu každodennosť s Ním? Sme otvorení a ochotní ho prijať každý deň, keď klope na naše srdce a chce k nám vojsť?

Boh je večná Prítomnosť, avšak namiesto toho, aby som sa stretával s „Tým, ktorý je“, fantazírujem o tom, čo bolo, čo má byť a čo môže byť. Nikdy nie som tam, kde ma on čaká.¹⁶

Božia milosť chce pôsobiť v našom živote, ale je potrebné, aby sme povedali „áno“ na to, kto sme, i na situácie, v ktorých sa ocitáme. Boh je realista. Božia milosť nepôsobí v predstavách, v našom fantazírovaní, snívaní. Boh pôsobí v realite, v konkrétnosti nášho života. Aj keď „materiál“, z ktorého sa spriada náš každodenný život, sa nám nevidí azda nijako slávny, nikde inde sa nás Božia milosť nemôže dotknúť! Človek, ktorého Boh otcovsky a nežne miluje, ktorému sa chce priblížiť a premeniť ho svojou láskou je jednoducho človek, ktorým som, a nie človek, ktorým by som rád bol, alebo by som mal byť. Boh nemiluje ideálnych ľudí, virtuálne bytosti. Miluje iba skutočné, konkrétne osoby. Nezaujímajú sa o „sväté obrázky“, ale

¹³ Ex 17, 7

¹⁴ Iz 7, 14

¹⁵ Mt 28, 20

¹⁶ Štěpán Smolen, Bud' kde jsi, s. 69

o hriešnikov, akými sme. V duchovnom živote strácame veľmi veľa času nariekaním, že nie sme takí akí by sme chceli byť, akí by sme mali byť, že keby sme neboli tak zranení, keby sa nám to a to nebolo stalo, bolo by to iné, boli sme lepší... To všetko je strata času a sily, čo len odďaľuje pôsobenie Ducha Svätého v našom srdci. A Duch Svätý nikdy nekoná bez spolupráce s našou slobodou.¹⁷

Bl. Mária Celesta vnímala celý svoj život a všetko, čo ho tvorilo (to je veľmi dôležité) ako zjavenie Božej milosrdnej lásky.

„Vo všetkom žiari oheň milosrdnej lásky môjho Boha!“¹⁸ Boh mi zjavuje svoje milosrdenstvo cez všetko: cez ľudí, udalosti, situácie, cez požehnanie, ťažkosti, utrpenie... Ak teda Boh mi preukazuje skrže to všetko svoje milosrdenstvo, pozýva ma na cestu prijatia iných ľudí – príjemných aj nepríjemných, situácií, okolností, a koniec koncov aj seba. Som „objektom“ jeho milosrdenstva a preto som pozvaná žiť hlbokým seba prijatím!

*Bože môj, koľko dobier a úžitku vydobývaš z tých najdrobnejších prejavov nášho života, ktoré sa nám zdajú byť akoby náhodné! Aké obdivuhodné sú tvoje rozhodnutia! Aké sú pre nás užitočné! Stačí povedať, že pochádzajú zo srdca, ktoré nás úprimne miluje a je plné múdrosti. Dobro moje jediné, stačí, že ťa môžem vlastniť a to ma úplne naplňa šťastím. V tomto živote už netúžim po inom, než po tebe, jediné moje všetko!*¹⁹

Matka Celesta píše: *Koľko dobier a úžitku vydobývaš z tých najdrobnejších prejavov nášho života, ktoré sa nám zdajú byť akoby náhodné!* Človek, ktorý má vnímavé a otvorené srdce vidí Božie stopy vo svete, vo svojom živote... A znova jej úžas: *Aké obdivuhodné sú tvoje rozhodnutia! Aké sú pre nás užitočné! Stačí povedať, že pochádzajú zo srdca, ktoré nás úprimne miluje a je plné múdrosti.* Nikdy nepochybujme, že všetko pochádza zo srdca, ktoré nás miluje a ktoré vie, čo je pre nás dobré! On jedine to vie! Verme tomu a nedajme sa okradnúť o túto istotu lásky a dôvery.

V autobiografii Matka Celesta píše: *Pán ma neustále obdarúval Božou milosťou. Učil ma, ako mám plniť úlohu vrátničky, a bol mojím spoločníkom vo všetkom, čo som robila. Môj Pán Ježiš Kristus mi pripomínal moje povinnosti. Moja duša vo všetkom cítila duchovnú vôňu Božej prítomnosti, ktorá bola nesmierne čistá, príjemná a s ničím neporovnateľná. Nebola to telesná, ale duchovná spoločnosť, ktorá priam roztápala moje srdce v láske.*

*Zdalo sa mi, že sa vtedy splňa jeho prisľúbenie: „Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“ Akým veľkým požehnaním je pre vernú dušu tvoja spoločnosť! Čoho by sa mala báť, keď má také šťastie na tomto svete? Keby sme mali živú vieru vo svojich pozemských aj duchovných potrebách, nestrácali by sme odvahu ani v trápeniach tohto biedneho života. Sama som sa presvedčila, že Pán je silným štítom proti všetkým mojim nepriateľom. On je jediný osloboditeľ a obranca pred akýmkoľvek zlom, je všetkým dobrom pre dušu, ktorá v neho s dôverou dúfa. On je môj Otec aj moja Matka, jediné bytie a môj život.*²⁰

Čo je nádherné v tomto texte je normálnosť a krása života, ktorý Matka Celesta viedla v kláštore – lebo také bolo jej povolanie. Keď ju Ježiš obdarúval svojou milosťou a cítila priam vôňu jeho prítomnosti, možno by sme čakali, že jej dni života budú ubiehať v neustálych extázach, vytrženiach, vznášaní sa ... A tu máme zmienku o samých „prízemných“ veciach: Ježiš ju učí ako si má plniť úlohu vrátničky (☺), je jej spoločníkom vo všetkom, čo robí – vo všetkom (spomeňme napr. varenie, pranie, žehlenie, práca v záhrade). Ba dokonca jej Ježiš pripomína o jej povinnostiach. My by sme Boha videli najradšej iba v kostole, stretali ho v modlitbe, a iných nábožných veciach (a tam samozrejme je prítomný, ale nielen!) ale, prečo by on nemohol byť s nami aj medzi hrncami, kopou bielizne na žehlenie, vo všetkom čo robíme. Túto lekciu nám dnes dáva Matka Celesta: Ježiš je naším spoločníkom vo všetkom, čo robíme! (samozrejme nie je naším spoločníkom v hriechu – to je hádam jasné)

¹⁷ J. Philippe, Vnútoraná sloboda, por. s. 29-30

¹⁸ Rozhovory duše s Ježišom, s. 136

¹⁹ Bl. Mária Celesta, Stupne modlitby II.

²⁰ Autobiografia, s. 65

Povedzme niečo o dvoch mimoriadnych priestoroch, kde sa na nás určite čaká Pán, kde sa chce s nami stretnúť, kde chce hovoriť k nášmu srdcu, kde nám chce prejavíť svoju lásku. Tam ho môžeme akoby „vidieť a dotknúť sa ho“. Týmito dvoma priestormi kontemplácie je Boží chrám a moja každodennosť²¹

Najprv vysvetlime slovo kontemplácia. Kontemplácia je pohľadom viery a lásky upretým na Ježiša, je schopnosťou „vidieť“ Boha prítomného vo svete. Je citlivosťou na Božie konanie, je láskou ktorá túži po Milovanom.

Jednoducho povedané, je to vzťah lásky so živým Bohom, vzťah priateľstva a dôvernosti. A teda ku kontemplácii sme povolaní všetci!!!

V evanjeliu podľa sv. Lukáša máme hneď na začiatku dva zvestovania, dva opisy ako Boh vstúpil nielen do života konkrétnych ľudí, ale takpovediac do života a dejín ľudí celého sveta. Tieto dva obrazy zvestovania sú takými dvoma obrazmi kontemplácie Boha, ktorý sa dáva poznať človeku a pozýva ho k spolupráci na diele spásy človeka. Kontemplácia môže prebiehať akoby v dvoch „priestoroch“, tak ako nám opísal sv. Lukáš. Prvý je ten, v ktorom má účasť Zachariáš (Lk 1, 5- 25). Má videnie. Vďaka nadprirodzenej skúsenosti sa chrám preňho stáva priestorom kontemplácie Boha. Je to miesto materiálne vymedzené ako Pánov chrám, sväté miesto. Zachariáš má duchovný zážitok počas liturgie, pri oltári, kde prináša kadidlovú obetu. Je to prvý priestor kontemplácie, na ktorý sme zvyknutí a kde najčastejšie hľadáme prítomnosť Boha, kde hľadáme vhodné miesto a „inšpiráciu ku kontemplácii“. Teda to prvé miesto je veľmi vznešené: mesto Jeruzalem – duchovné aj historické centrum vyvoleného národa, svätyňa – miesto svätých, kňaz a muž v pokročilom veku, liturgická obeta, vôňa kadidla, modliaci sa dav ľudí.

Avšak je ešte druhý priestor, v ktorom nás Boh vedie k dôvernému stretnutiu a zjednoteniu s ním. Na tento priestor nám poukazuje druhá udalosť zvestovania, ktorú prežila Mária. Miesto stretnutia, dôverného dialógu s Bohom, mimoriadnych hnutí srdca a zjednotenia s ním sa stáva jej dom – miesto, kde sa odohráva každodenný Máriin život. Tu sa stretáva a rozpráva s blízkymi, so susedmi, ťažko pracuje, modlí sa a oddychuje. Je to miesto, ktoré sa spája s peknými spomienkami, ale pripomína aj mnoho starostí a „všetko to, čo treba ešte stihnúť urobiť“, kde sa raduje a trpí. Mária prežíva kontempláciu vlastne na tomto mieste, ktoré nie je oddelené hranicou *sacrum*, nie je vylúčené z každodenných problémov a prežíva ju v čase, ktorý si sama nevybrala. Obyčajná každodennosť a všetko, čo k nej patrí sa stáva priestorom, do ktorého prichádza Boh. Mária sa dokáže v tomto mieste a v tomto čase zjednotiť s Bohom a jeho túžbami. Možno mala vtedy na sebe oblečenú zásteru ako gazdiná, zašpinené ruky a spotené čelo od práce. Možno bola zmorená a unavená prácou, keď „k nej prišiel anjel“. Dokázala tak hlboko načúvať Slovu, že dokázala povedať Bohu: „Nech sa stane podľa tvojho slova!“.

To, čo udialo v Nazarete, nám pripomína, že naša každodennosť je Božím chrámom. Pripomína nám, že náš životný príbeh je svätý, pretože Boh ho neustále navštevuje. Je dejinami spásy. Naše srdce, my sami sme tým svätým miestom, na ktorom sa Boh chce s nami stretávať, pretože v našom srdci sa nachádza centrum našich túžob, zámerov, rozhodnutí a rodiacich sa skutkov. Bohom milovaný Jeruzalem, „najsvätejšie miesto svätých“ – chrám, v ktorom Boh chce vždy prebývať a byť uctievaný v Duchu a pravde (Jn 4, 24) je v nás. V nás je jeho milovaný „Nazaret“, ktorý navštevuje, keď našimi myšlienkami a srdcom sa preženie toľko každodenných záležitostí. Prichádza k nám nezávisle od toho, v akých okolnostiach, v akej situácii a v akej chvíli nášho životného príbehu sa nachádzame. Jeho prítomnosť je stála. Boh je blízko nás. Je v nás. Aby sme ho objavili v samotnom centre nášho každodenného života, potrebujeme hlbší, kontemplatívny pohľad. Mária nás dnes učí takému to pohľadu. Stretnime sa bližšie s jej očami. Hľadáme na Máriu, ktorej pohľad vyčkáva a kontemplanuje Boha v každodennosti, v ďalších udalostiach svojho života. Odkedy k nej prišiel anjel, neprestáva kontemplanovať Syna, ktorý sa počal pod jej srdcom zo Svätého Ducha. Každodennosť ostáva tá istá, ale mení sa jej pohľad na ňu. Stáva sa hlbší, dokáže preniknúť vonkajšiu vrstvu udalostí. Vie, že čokoľvek sa deje, jej život je ukrytý s Kristom v Bohu²².

Čo nás tiež musí naplňať úžasom je, že Ježiš chcel prežiť 30 rokov v Nazarete, v skrytosti, v každodennej práci, povinnostiach, pokore... Mnohí, a možno k nim patríme aj my si lámame hlavy a pýtajú sa, prečo to tak chcel?

²¹ Krzysztof Wons
22 Porov. Kol 3, 3.

Pamätajte, že Ježiš nám hovorí nielen skrze slová, ktoré zaznamenali evanjelisti, ale hovorí celým svojim životom, každým svojim skutkom!

Aj Matka Celesta žasla nad týmto Ježišovým skrytým životom v Nazarete, v meditáciách, ktoré napísala čítame: *Ak chceš žiť v spoločnosti Ježiša a Márie, vstúp do školy pokory, akú nájdeš v nazaretskom domčeku.*²³ *Rozjímaj o tom, že Ježiš, Mária a Jozef prijímajú všetko, čo im pripravila Božia vôľa. Nechcú nič iné, iba dokonale plniť Božie zámery.*²⁴ *Rozjímaj o tom, ako sa tvoj milovaný Ježiš uťahuje do nazaretského domčka, kde prežije celých tridsať rokov v chudobe, pokore a vnútornej skrytosti. Pozri, čo znamená zrieknuť sa seba samého. Vstúp do domu svojho Ženicha a do školy svojho Učiteľa, ktorého ti dal Otec, aby ťa naučil dokonalej múdrosti a opravdivej svätosti.*²⁵

Emeritný pápež Benedikt XVI počas jednej generálnej audiencie povedal: V Ježišovi z Nazareta Boh skutočne navštevuje svoj ľud, a navštevuje ľudstvo spôsobom, ktorým prekračuje každé očakávanie: posla svojho jednorodného Syna – Boh sám sa stáva človekom. Ježiš nám tak nehovorí niečo o Bohu, ale je zjavením Boha!

Keď počúvame alebo vyslovujeme počas liturgických slávení Vianoc toto „dnes sa nám narodil Spasiteľ“, nepoužívame tu len nejakú naučenú frázu, ale naozaj máme na mysli, že Boh nám ponúka dnes, teraz, mne, každému z nás - možnosť spoznať ho a prijať – tak ako to urobili betlehemejší pastieri – aby sa narodil aj v našom živote; aby ho obnovil, prežiaril a premenil svojou milosťou a svojou prítomnosťou.²⁶

Zachariášovi, potom ako sa narodil jeho vytúžený a očakávaný syn Ján, vytryskol zo srdca chválospev, ktorý Cirkev spieva každé ráno: *Nech je zvelebený Pán Boh Izraela, lebo navštívil a vykúpil svoj ľud.*²⁷ A potom: *Tak nás vychádzajúci z výsosti navštívi a zažiarí tým, čo sedia vo tme a v tóni smrti...* Každý deň, keď v rannej liturgickej modlitbe Cirkvi, zasväcujeme svoj deň Bohu a celí sa mu odovzdávame, zároveň sa otvárame na jeho Ducha Svätého, aby sme toto jeho navštívenie v našom dnešnom dni nepremeškali. Sv. Augustín povedal niečo v tom zmysle: Bojím sa, že si nevšimnem, nepostrehnem vo svojom živote Boha, ktorý ide okolo, ktorý prechádza!

V evanjeliách máme iba zopár zmienok o tom, že Ježiš plakal. Avšak jednou z nich je zmienka o tom, že Ježiš tesne pred svojím umučením, vidiac nádherné mesto Jeruzalem zaplakal, lebo „nespoznalo čas svojho navštívenia“.²⁸ A tiež obracia sa na farizejov s bolestnou výčitkou, že dokážu predpovedať- zo vzhl'adu oblohy aké bude počasie, ale nie sú schopní posúdiť znamenia času.²⁹

Žiaľ často musíme konštatovať, že sa mŕime s Bohom, ktorý nás navštevuje, keď robíme veci, ktoré robiť nemáme: pracujeme, keď máme spať, odpočívame keď máme pracovať... Aj tu sú veľmi aktuálne slová: *Všetko má svoj čas! Všetko má svoj čas a svoju chvíľu každé úsilie pod nebom.*³⁰

Martin Buber (+1965), v jednej svojej knihe rozpráva o židovskom rabínovi, ktorý sa opýtal raz svojich hostí – iných rabínov: Kde býva Boh? Na túto jeho otázku sa všetci zasmiali a citovali žalmistu: *Veď celý svet je plný jeho chvály!* On však si odpovedal na svoju otázku sám: *Boh býva tam, kde ho človek pustí, kde mu dovolí vojsť!* A Martin Buber pridal svoj komentár: *Taký je cieľ nášho života: pustiť doň Boha. Avšak pustiť ho môžeme iba tam, kde naozaj sme, kde žijeme náš život. Iba v prítomnej chvíli Boh môže prísť. A my sa rmútíme, že nepustili sme ho včera, alebo snívame o tom, aby sme ho prijali zajtra. A predsa iba prítomný okamih je tým KAIROS – časom milosti!*³¹

²³ Bl. Mária Celesta, *Meditácie cez rok*, s. 38

²⁴ Tamže, s. 40

²⁵ Tamže, s. 51

²⁶ Benedikt XVI, *Generálna audiencia 21. 12. 2011*

²⁷ Lk 1, 68

²⁸ Lk 19, 44

²⁹ Mt 16, 2- 3

³⁰ Kaz 3, 1

³¹ W. Stinissen, *Wiecznosc posrodku czasu*, s. 123- 124

Hovorili sme o Kristovom prostrednom príchode, o ktorom hovorí sv. Bernard. A pápež Benedikt XVI, vo svojej knihe: Ježiš Nazaretský, píše o tomto Pánovom príchode, a pridáva ešte jeden veľmi zaujímavý pohľad: Spôsoby tohto „prostredného“ príchodu sú mnohoraké: Pán prichádza vo svojom slove, prichádza vo sviatostiach, prichádza do môjho života prostredníctvom slov či udalostí. Existujú však aj podoby tohto príchodu, ktoré majú epochálny dosah, keď Kristus dal zažiť svojmu slovu a svojej láske, skrze svätých – v nich vstúpil do dejín. Kristova osoba a jej tajomstvo opäť zažiarili – a čo je najdôležitejšie, novým spôsobom sa sprítomnila jeho sila pretvárajúca ľudí i dejiny... Modlime sa o Pánov príchod! V okamihoch osobných trápení prosme: Príď, Pane Ježišu, a daj mi v živote zakúsiť prítomnosť tvojej dobrotivej moci. Prosme ho, aby stál pri ľuďoch, ktorých máme radi a o ktorých máme starosť. Prosme ho, aby bol účinným spôsobom prítomný vo svojej Cirkvi. Prečo by sme ho nemali aj dnes prosiť, aby nám aj dnes daroval ďalších svedkov svojej prítomnosti, v ktorých príde on sám?³²

Na koniec k nám ešte prehovorí bl. Mária Celesta. Vo svojich meditáciách na Advent mnoho krát zdôrazňuje, že Ježiš prichádza. Prichádza, aby nás obdaroval, prichádza a túži nájsť prýbytok v našom srdci, chce, aby sme ho poznali a milovali!

Zakrič aj ty, duša moja, spolu s Alžbetou, ktorú naplnila Pánova radosť: „Čím som si zaslúžila toľké milosti a milosrdenstvo? Čím som si ja, hriešna, zaslúžila, že Boh sa stal človekom a nazval sa mojím bratom? Čím som si zaslúžila, že prichádza do môjho srdca, chce byť pokrmom môjho života, chce ma živiť ma svojím vzácnym telom, a to nie len raz, ale po celý môj život? Čím som si zaslúžila, že chce byť mojím spoločníkom na svätom oltári?“

*Kresťanská duša, čím si si zaslúžila toľké milosti a milosrdenstvo? Ako na ne odpovieš? Čo robíš? Na čo myslíš? O čo sa staráš? Ako to, že nezošalieš z lásky? Čoho sa ešte bojíš? Ved' **on prichádza** a chce ťa naplniť svojimi milosťami, darmi a čnosťami! Odhod' všetok vymyslený strach a nech sa tvoj život premení na čistú lásku k Pánovi. Nemysli už na seba ani na svoje záležitosti, pretože **on prišiel**, aby ťa oslobodil od všetkého zla a splatil za teba dlh Bohu Otcovi.³³*

Úloha na tento mesiac:

- **Poproste Pána o svetlo, čo si zvlášť máte „vziať k srdcu“ z tohto nášho stretnutia, choďte za tým, čo sa Vás dotklo. Aká konkrétna výzva z tohto stretnutia vyplýva pre Vás?**
- **Pripomeň si Tvoje posledné dni, týždne, možno mesiace. Vidíš Boha prítomného v každom dni? Alebo je Ti v to ťažko uveriť? Čo Ti bráni uvidieť ho?**
- **Dostala sa mi do rúk záložka z Litmanovej, na ktorej boli napísané slová Panny Márie: „Prosím modlite sa túto modlitbu: Bože, odovzdávam Ti celú svoju minulosť, vkladám do Teba celú svoju budúcnosť a ďakujem Ti za dnešok, ktorý mi dávaš. Radujem sa, lebo si stále so mnou a nikdy si ma neopustil.“**

³² Benedikt XVI, Ježiš Nazaretský, s. 283- 284

³³ Bl. Mária Celesta, Meditácie na Advent a Vianoce, s. 52- 53